

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

HELEN

FINN IUNKER

Bütün notaları aynı anda çalamazsın.
Zordur. Ritim, tempo. Kurallara uymalısın.

ÇEVİREN: FERDİ ÇETİN

ISBN 978-605-4630-69-1

habitus

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

786054 630691

Kıtabın Orjinal Adı: Dealing with Helen **Yazar:** Finn Iunker **Çeviren:** Ferdi Çetin

Yayın Hakları: © Kolon Forlag AS, 2003 © Habitus Yayıncılık, 2018

Kapak Tasarım: Ahmet Söğütüoğlu **Sayfa Tasarım:** Murat Kaspar.

Redaksiyon: Ozan Ömer Akgül **Baskı ve Cilt:** Sena Ofset Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi

B Blok No: 4 NB7-9-11 Topkapı - İstanbul Tel: 0212 613 03 21 **Sertifika No:** 12064

ISBN: 978-605-4630-69-1 **1. Baskı:** 2018, İstanbul

Habitus Yayıncılık Rek. Tek. Tur. Eğitim San. Tic. Ltd. Şti.: Kemankuş Mahallesi

Mumhane Caddesi No: 39/39 Karaköy 34425 Beyoğlu - İstanbul Tel: 212 244 48 87

Sertifika No: 18067 **e-posta:** info@habituskitap.com **web:** www.habituskitap.com

Kişiler: 19 Kişi. 2 Kadın [Helen, Kopya Helen] 17 Erkek [Menelaus, Agamemnon, Achilles, Patroclus, Neoptolemus, Ajax, Servus, Sosias, Truva Büyükelçisi, 4 Hoplit, 4 Mısırlı İşçi]

Iphigenia ve Helen Yeni Metin Yeni Tiyatro Projesi kapsamında çevrilmiştir.

Norwegian Embassy

HELEN

FINN IUNKER

ÇEVİREN: FERDİ ÇETİN

Yazar (1969, Norveç)
Jensen Ödülü sahibi oyun yazar. 1994 yılında *The Answering Machine* isimli oyunuyla uluslararası alanda adından söz ettiren Finn Iunker'ın oyunları Avrupa'nın yanı sıra Kanada ve Peru'da çeşitli tiyatrolar tarafından sahnelenmektedir. Brecht üzerine akademik çalışmalar yapmaktadır. 2014'te tamamladığı doktora tezi 2018 yılında Almanya'da yayımlandı. Finn Iunker'ın yazdığı son oyun *Stemmer fra Israel* 2018 yılı içinde Norveç'te sahnelendi. Finn Iunker ayrıca Oslo Academy of Fine Arts'ta eğitim vermektedir.

Yazar (1988)
Yazar ve dramaturg. İstanbul Üniversitesi Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü'nde lisans eğitimini aldı. Yüksek lisans tezini aynı bölümde Gertrude Stein üzerine yazdı. Halen aynı üniversitede doktora çalışmalara devam etmektedir. 2011 yılında Mina Urgan Öykü Ödülü'nün sahibi oldu. Yusuf Demirkol ile birlikte ba- tiyatro'yu kurdu. GalataPerform'da dramaturg olarak çalışıyor. Yeni Metin Yeni Tiyatro projesi kapsamında oyun yazarlarıyla çalışan Ferdi Çetin aynı zamanda oyun çevirileri yapıyor.

Helen, 2003 yılında *Iphigenia*'ya (1996-2003) cevaben SKaGeN'in teşvikiyle yazıldı. *Iphigenia* ile birlikte *tkofschip & tfokschaap* başlığı altında, SKaGeN yapımcılığında prömiyerini Bart Baele, Yves Degryse, Ruben De Roo, Valentijn Dhaenens, Korneel Hamers, Sebastiaan Kruis, Mathijs Scheepers, Eva Schram, Bruno Vanden Broecke, Clara van den Broek ve Elien Van Hove'nin yer aldığı bir kadroyla 2 Temmuz 2003'te Lillo, Antwerp'te yaptı. Monty and Zomer Van Antwerpen ortak yapımcılığını yaptığı **Helen** ayrıca Norsk kulturråd, the Vlaamse Gemeenschap, the Stad Antwerpen, Nieuwpoorttheater ve Gentse Feesten tarafından desteklendi.

Olaylar Truva yakınlarındaki Yunan kampında ve Mısır'da geçer.

Bazıları Helen'in Paris tarafından kaçırıldığını söyler, bazılarıysa Helen'in onunla kaçtığını. Her iki durumda da Helen kendini Mısır'da bulur. Hikayemiz sekiz buçuk yıl süren savaşın ardından Truva yakınlarında başlar. Dokuzuncu yılın ardından Mısır'da devam eder ve dokuz buçuk yıl süren savaşın ardından Truva yakınlarında sona erer.

1.

Truva yakınlarında Yunan Kampı. Achilles kitara çalar. Patroklos girer, bir süre Achilles'i izler, sonra ona doğru yürür ve öper; Achilles ondan kurtulur yumuşak bir tonda şarkı söylemeye başlar. Menelaus girer, yanında Ajax vardır. Birini bekliyorlardır. Herhangi bir Helen bu savaşa son verebilir. Agamemnon girer. Menelaus ondan gelecek cevabı bekler.

Agamemnon

O olduğunu söylüyor.

Menelaus

Helen? (Agamemnon kafasını sallar.) Helen'im?

(Achilles çalmayı bırakır. Duraksama.)

Ajax

Öyleyse sonunda bitti. Sekiz buçuk yıllık savaş.

Truva Büyükelçisi

(Kopya Helen'le birlikte girerler.) İşte aradığın kadın. Tebrikler.

(Duraksama.)

Menelaus

Ama bu Helen değil? Helen nerede?

Truva Büyükelçisi

Elbette burada, çok uzun zaman oldu. Savaş burayı yıktı geçirdi, anlıyor musun? Sekiz yıl boyunca bir ağacın içinde saklanmış, Paris'ten korkmuş, psikoza girmiş. Onun kocası sensin, artık bu senin problemin. (Duraksama) Ha, ayrıca Paris öldü, artık kan davasına gerek yok, tamam mı?

Menelaus

Tamam. Teşekkürler.

- Truva Büyükelçisi** Bir şey değil. (Çıkar.)
(Duraksama.)
- Ajax** Niye bize sahte bir Helen veriyorsunuz?
(Duraksama.)
- Menelaus** (Kopya Helen'e, kibarca) Adın ne senin? (Duraksama) Wie heissen Sie?
- Kopya Helen** Sara.
(Duraksama. Achilles çalmaya devam eder.)
- Agamemnon** (Achilles'e) Keser misin şunu!
(Achilles bir an durur, ardından çalmaya devam eder, rahatsız olmuştur. Agamemnon çıkar.)
- Patroklos** Takılma sen ona (Duraksama).
- Menelaus** (Şaşkın) Bu savaşı kolayca durdurabilirler.

2.

(Bir yığın kağıtla birlikte Neoptolemus, Servus. Sonrasında Ajax)

Neoptolemus Hesaplar mı bunlar? Ne anlama geliyor buradaki 'Y'? (*Duraksama*) 'T'?

Servus Yunanlar ve Truvalılar, efendim. (*Gösterir*) Kayıpları buraya Yunanlar'ın hanesine yazıyorum, bak bu taraftakiler de Truvalılar'ın kayıplarının hesabı. (*Duraksama*) Bu gördüklerin de kıymetli malların hesabı; gemiler, adamlar falan filan. (*Duraksama*) 'Y'ler ve 'T'ler müthiş bir denge halindeler, efendim.

Neoptolemus Gerçekten mi? (*Not alır.*) O zaman tahminine göre...? (*Duraksama*) Peki, konuşmanın kendisi için ne diyorsun? (*Duraksama*) NEYDİ o? Özünde?

(*Duraksama.*)

Servus Babanız general Achilles eğer savaşa katılırsa savaşın kazanılacağı söyleniyor.

Neoptolemus Yani biraz 'soyut' olduğunu kabul etsen bile mi?

Servus Onu ben yazdım, böylece sizin onlardan daha iyi anladığınızı görecekler. (*Duraksama*) Söylediklerinizi desteklemek için de hesaplamalar orada. Babanız general Achilles katılırsa sonuç gerçekten değişebilir. (*Duraksama*) Tam olarak bu ifade ediliyor. Ya siz efendim?

Neoptolemus Katılmıyorsa ne olacak?

Servus Hiçbir şey. ‘Y’lerle ‘T’ler müthiş bir denge halindeler. Artık kimse hiçbir şey kazanmıyor. Ama efendim?

Neoptolemus Ha, o zaman dediğinde... (*Not alır.*) Gösterdin mi onlara?

Servus Yaşlı olanlar tartışmayı reddediyorlar çünkü onlara göre sefer hiç haklı değil, daha genç olanlar ise onun orada olduğuna dair ellerinde çok somut deliller olsa bile yine de Sparta’yı neden terk ettiğini bilemediklerini söylüyorlar... Ama bizim yine de Ajax konusunu konuşmamız gerek çünkü bana söz verdiniz efendim, yardım edeceğinize söz verdiniz, ben artık üzerime düşeni yaptım.

Neoptolemus Kabusları gerçek değil, biliyorsun. (*Duraksama*) Ama sen neyi ... ‘somut deliller’ ... olsa? (*Duraksama*) Eğer o... (*Duraksama*) Ha? ‘Orada’?

Servus Hoplitler bile biliyor.

(*Duraksama.*)

Ajax (*Girer, yarı çıplaktır, elinde tişörtü vardır.*) Sıkı çalışmak, öyle mi? (*Kağıtları gözden geçirir. Okur.*) “Sayın Menelaus, Ben iyiyim.” Bu orijinal. (*Servus’a*) Sen ne yapıyorsun burada?

Neoptolemus (*Kağıtlarını alır.*) Lütfen, efendim, yapmayın... DOKUNMAYIN...

Servus Ben sadece Bay Neoptolemus’a yardım ediyorum, efendim.

Ajax **Buğün ne oldu biliyor musun?** On üç-on dört

yaşlarında sevimli bir Truvalı çocuğu öldürüyordum, kılıcımı tam göğsüne sokarken, gözlerine baktım, ölümünü izledim. Bana ne dedi biliyor musun? *(Duraksama)* Ölmeden önce? *(Servus'a)* Ölmekten gerçekten korkmuyor musun?

Servus

Hayır, efendim. Ayrıca efendim... Lütfen tişörtünüzü giyebilir misiniz?

Ajax

Tabii. *(Tişörtünü giyer.)* Kılıcın başıyla kafasına vurdum, yere düştü, teslim oldu. Sonra bana baktı. O gözlerde ne gördüm biliyor musun? *(Neoptolemus'un kağıtlarından bir kaçını alır. Okur.)* "Artık yeni bir hayatım var, burada Rakotis kıyılarında." *(Neoptolemus'a)* Bunu Menelaus'a gösterdin mi? *(Servus'a)* Hiçbir şey. Hiçbir şey yoktu. Ama bana ne dedi tahmin et.

Neoptolemus

(Rahatsız olmuştur, kağıtlarını alır) Efendim, rica etsem...

Ajax

"Schone den besiegtten." Güzel, sence de öyle değil mi?

Neoptolemus

Evet, efendim. Öyle. Çok güzel.

(Duraksama.)

Ajax

Peki, manasız cinayetlerle dolu bir gün daha bitti, bir kadeh şarap içip rahatlayacağım *(Çıkar).*

(Duraksama.)

- Neoptolemus** İğrenç biri bu.
- Servus** Neoptolemus, bana bir çıkış yolu için yardım etmek zorundasın.
- Neoptolemus** Tabii ki sana bir çıkış yolu için yardım edeceğim. Ama öncelikle şu konuşmanın üzerinden geçmemiz gerek. Tamam mı? Pratik yapmamız gerek. *(Duraksama)* Az önce söylediğin şey neydi?
- Servus** En iyisi gidip başka birinden yardım isteyeyim.
- Neoptolemus** Hayır, hayır, hayır... Beni yüzüstü bırakamazsın, ya 'deliller'?
- Servus** *(Kağıtları gösterir)* HEPSİ ORADA! İHTİYAÇIN OLAN TÜM DELİLLER!
- Neoptolemus** *(Panikler)* Nerede? Burada mı? Ne demek istiyorsun?
- Servus** *(Çıkarken)* Eminim seni de kendileri gibi general yapacaklar.
- Neoptolemus** Hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır... Beni böyle bırakamazsın *(Duraksama)*. Lütfen. Lütfen gitme.
- (Duraksama.)*
- Servus** Bana yalvarıyor musun? *(Duraksama)* Bir köleye yalvarıyor musun?
- Neoptolemus** Evet? *(Duraksama.)*
- Servus** *Zavallısın sen (Çıkış)*

3.

(*Patroklos, Kopya Helen sessizdir*)

Patroklos

(*Yıkanır, giyinir.*) Sen idare edersin. Briseis yeni “mamma”, sonra Aegine, Ialysa ve Phoenecian kız kardeşler var, sonra o şey...sarışın bile var, Achilles’in morali çok bozuk çünkü Agamemnon ona kızdı? Ama bence çok tatlı çalışıyor. Ama işte bazen? (*Duraksama. Merak eder.*) Ne var biliyor musun? Gidip Agamemnon’a Achiden özür dileteceğim. Bence o da istiyor... Hepimiz biraz sinirliyiz? (*Güler. Duraksama.*) Savaş çok sinir bozucu olabiliyor, her yerde kanlar filan? (*Duraksama. Merak eder.*) Ya da... Kitarayı alıp Agamemnon’a onunla gidebilirim ve öpmesini isteyebilirim. “Sev onu, Agamemnon, müziği sev, hayatı sev.” Bana nasıl geliyor. Bence çok tatlı çalışıyor. Ayrıca sen de Yunanca öğrenmelisin Sara. Bu işi çok daha kolaylaştırır. Ama bazen... Ben oralardayken... (*Duraksama*) Düşünüyorum: Bunu senin için yapıyorum Achi. (*Duraksama*) Senin için her şeyi yapardım Achi. (*Sessizlik*) O bunu müziğiyle dile getirmeyi tercih ediyor. Serbest olan bu. (*Duraksama*) Ama bazen de istiyorum ki keşke bunu herkese söyleyebilseydi.

4.

(*Servus, Ajax, Menelaus. Sonrasında Agamemnon, Achilles, Patroklos*)

Servus Hayır, 'sorun'un var demiyorum, çok çalışıyor-sun. Senin için iyi olacak.

Ajax İnsanlar hep benim arkamdan konuşur. (*Duraksama*) Sorun bu.

Menelaus Neden Neoptolemus'u da yanında götürmüyor-sun? Yetiştir onu. (*Duraksama*) Tatil gibi düşün bunu.

(*Agamemnon girer.*)

Achilles (*Girer.*) ALAMAZSIN onu!

Patroklos (*Girer.*) Ona değer vermeni istedim, Agamemnon!

Agamemnon O verdi bana bunu.

Patroklos Hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır... Ben ona değer vermeni istedim Agamemnon, sev onu! Müziği sev, hayatı sev. Bu kadar mı zor? Bunu sen de istiyorsun, biliyorum...

Achilles Sen benimle dalga mı geçiyorsun, Agamemnon. Ben kitaramı geri istiyorum, hemen istiyorum! Öyle kafana göre alamazsın onu, senin malın değil. Seni buna Patroklos'un teşvik etmesi de umurumda değil. Onun da değil! O BENİM! Geri istiyorum!

Agamemnon	Ağzından çıkanı kulağın duysun! Çocuk gibisin. Gürültü yapıp duruyorsun, biri senden oyuncağını alınca daha çok ses çıkarıyorsun.
Patroklos	<i>(Achillese)</i> Ama bu haksızlık, Achi.
Achilles	Kapa çeneni.
Patroklos	Hayır, bu haksızlık. Ben her şeyi senin için yapıyorum <i>(Çıkar)</i> . <i>(Onun gidişini izlerler. Duraksama.)</i>
Achilles	Ver onu bana, Agamemnon...
Agamemnon	Hayır, vermeyeceğim. Uyulması gereken belli başlı kurallar vardır.
Achilles	Yani?.. Çalmamak gibi mi?
Agamemnon	Bütün notaları aynı anda...çalamazsın. Zordur. Ritim, tempo. Kurallara uymalısın.
Achilles	Uyuyorum.
Agamemnon	İnkâr etmek seni bir yere götürmez, dostum.
Achilles	Kurallara uyuyorum dediğimde inkar etmiyorum.
Agamemnon	Sana da hiç öyle geldiği olmuş mudur? 'Armoni' Truva'daki bir canavar adı değil, gayret göstermen gereken bir şeydir.
Ajax	<i>(Nizâkçe)</i> Ama neye itiraz ediyorsun?

(*Duraksama.*)

Achilles

(*Ajax'ı görmezden gelerek, Agamemnon'a*) Sana bir soru sorayım. Bak şu kampa. Ajax'a bak. Koyunlarımızla ilgili 'kabuslar' görüyor. Yiyeceğimiz. Menelaus'a bak. Gözyaşları içinde. Karısını düzdüğü için her şeyden önce Paris'ten hesap sordu muhtemelen. 'Onu geri kazanmak' için. Ne kadar zaman önce. Hişşş! Duyuyor musun? Sesler. Yer. Kan içinde. Arkadaşlarımız. Neden. Kaç tane. Fikrimiz yok. Kendine bak. Agamemnon. Baba. Aulis. Kızın. Kızın öldü. Baba mutlu. Basit. Truva'ya doğru. Neden. Hatırla ne yaptığını Aulis'te. Ona ne yaptığını hatırla. Neden. Ne uğruna? Bak şuraya, körfeze. Truvalılar. Öldürdük onları. Ne tepki verdiler. Bize sahte bir Helen getirdiler. Umarım mesajı almışsızdır. Biz nasıl tepki verdik. Biraz daha öldürdük. Neden. Ne uğruna. (*Duraksama*) Bir 'eş'. (*Yumuşak*) Sonra ben bütün bu deliliği biraz olsun yansıtmak için müziğe izin verdiğimde sen benim kitaramı çalıp bana armoniden bahsediyorsun?

(*Duraksama. Ajax çıkar, onu Servus takip eder.*)

Agamemnon

Onunla evlenmeliydin. (*Duraksama*) Hatırlıyor muyum? Onunla evlenmeyi reddettiğini hatırlıyorum. En iyi arkadaşımın ona tecavüz etmeye kalktığını hatırlıyorum. Annesini hatırlıyorum. (*Duraksama*) Kocasının 'kariyerine' öyle takıntılıydı ki kendi canından olanı öldürmeye istekliydi. (*Duraksama*) Onu nasıl mağaraya sürüklediğinizi hatırlıyorum, Artemis'in nasıl göklerden inip benim küçük kızımı kurtardığını hatırlıyorum. (*Duraksama*) Dışarıda yağmur vardı. İçeride Rüzgar vardı. Mağaranın dışında

ve benim önümde sunakta bir geyik uzanmış yatıyordu. (*Duraksama*) Ben de geyiği memnu-niyetle öldürdüm.

(*Duraksama*)

Achilles

Sen buna İNANIYOR MUSUN?

Agamemnon

Laf sokmanın anlamı yok. Onu koruman için hiç sana ait olmadı (*Çıkar*).

Achilles

(*Onu takip eder.*) Öyle kafana göre ALAMAZSIN... “Ah, önümüzde bir kız var, hadi kaldıralım onu ortadan. Ah, önümüzde kitara var, kaldıralım onu ortadan.” (*Çıkar.*)

(*Duraksama.*)

Menelaus

Elimden gelenin en iyisini yapıyorum, Helen.

5.

Patroklos, Servus.

Patroklos Belki çalabiliriz onu. (*Duraksama*) Ölmekten gerçekten korkmuyor musun? Keşke ben de böyle güçlü olabilseydim. Karın ölürken onun elini tutuyor olsan bile.

Servus Bir gün dışarıda tarladaydım...

Patroklos Biz onu öldürdük mü?

Servus Hayır, hayır, hayır... Yıllar önceydi bu, bir gün dışarıda tarladaydım, karın yanıma geldi, tepeden aşağı, koşarak, yüzünde bir gülümsemeyle, sanki müjdeli haberler almış gibiydi. Sonra bir arı geldi ve gözlerimin önünde onu boğazından soktu...

Patroklos Kollarında öldü.

(*Duraksama*)

Servus Hayır. Soktu onu. Neyse işte. Boğazından. (*Duraksama*) Durdu, öksürmeye başladı, sonra yavaşça bana doğru yürüdü ve kasvetli bir sesle evimize hırsızların girdiğini hemen gelmem gerektiğini söyledi...

Patroklos Özür dilerim, bir alegori miydi bu?

Servus Neden öyle düşündün?

Patroklos Onun 'elini' tuttun? Hımm. (*Duraksama*)

Ücretsiz Agamemnon'u bırakıp yeniden beni düşün-

meye BAŞLAMASI gerek. Senin için her şey yaparım biliyorsun. Senin için kalbimi sökerim, Achi. *(Duraksama)* Kalbimi söküp sana yollarım. *(Duraksama)* Yaptığım her şeyi senin için yapıyorum *(Çıkar)*.

(Duraksama.)

Servus

Ama bir türlü anlamıyorum tepeden koşarak indiğinde yüzünde neden bir gülümseme vardı. Sanki bana güzel haberler verecekmiş gibiydin. Evimizdeki hırsızlar? *(Duraksama)* Tenin kızarıp, kül rengine döndüğünde, hatta sen bayıldığında bile elini tuttum, bunu bilmeye ihtiyacım vardı. Sen gözlerini kapattığında, “Neden sormadım?” diye düşündüm. *(Duraksama.)* Neden sana sormadım?

6.

(*Neoptolemus, Menelaus. Sonrasında Achilles, Agamemnon. Sonrasında Patroklos*)

Neoptolemus (Kağıtlarıyla birlikte) Ama benim, Menelaus öncülük etmek kaderimde var... Agamemnon'a kitarayı babama geri verdirdim, değil mi? (*Duraksama*) Her şeyin anahtarı Achilles'dir Menelaus, benden söylemesi. Hesaplar da bunu destekliyor. Beni buradan yollamayın, lütfen. (*Duraksama*) Efendim, affınıza sığınarak söylüyorum ama canavar gibidir, ayrıca kabuslar da yok artık.....

Menelaus Bu konuda konuşmamaya çalışıyoruz, Neoptolemus. (*Duraksama*) Senin için iyi olacak. Hatta gitmek istediğin yeri sen bile seçebilirmişsin, öyle diyor. (*Meraklı*) Nasıl başardın geri vermesini?

Neoptolemus O şekilde *queer* göründüğünü söyledim. Ama sana söylüyorum, KANIT var elimde... Hepsi burada. (*Duraksama*) Sadece on dakikalarına ihtiyacım var, efendim. (*Duraksama*) Hepsi elimde.

(*Duraksama.*)

Menelaus On dakika. Sen onların dikkatlerini on saniye bile üzerinde tutamazsın.

Neoptolemus Off, ben hangi noktalara dokunacağımı biliyorum efendim, size çok kısa ve etkili bir konuşmanın garantisini verebilirim.... Böylece Menelaus, hem bu savaşın neye indirgelediği

hem de bu korkunç savaşın kazanılmasının bize neye mal olacağı herkes için açık ve net hale gelecek. *(Duraksama)* Sen onu geri istiyorsun, değil mi? *(Duraksama)* Hepsi burada.

(Duraksama.)

Menelaus

Bak. Elbette herhangi birinin on dakikasını alabilirsin ama Neoptolemus, bunlar eğitilmiş generaller. Yılların deneyimi var bu adamlarda. Sen onların dikkatlerini nasıl çekeceğini bile bilmezsin.

Achilles

(Dışarıdan) Öyle kafana göre ALAMAZSIN onları! *(Agamemnon girer. Duraksama. Achilles girer, elinde telleri kopuk kitara vardır.)* Sağmalıyorsun, Agamemnon.

Agamemnon

Verdim ya geri, vermedim mi?

Achilles

Evet, telsiz mi?

Neoptolemus

Kim eve gitmek ister? *(Sessizlik. Menelaus'a)* Kolay. Şimdi gidip biraz çalışacağım *(Çıkar).*

(Duraksama.)

Achilles

Telleri olmayan bir kitarayı ne diye isteyeyim ki? *(Duraksama)* En azından ben kendi çocuklarımı öldürmedim.

(Duraksama.)

Agamemnon

Ah, bu çok alçakça.

- Achilles** Çocuk tacizcisi.
- (Agamemnon topuğuna vurur. Achilles düşer, bağırır.)*
- Menelaus** *(Agamemnon'a)* Neden böyle bir şey yaptın?
- Agamemnon** Düştü.
- Menelaus** Agamemnon, gördüm. *(Achilles'e yardım etmeye çalışır.)* İyi misin?
- Achilles** Tabii ki iyi değilim.
- Menelaus** Nedir o? Ayak parmağın mı?
- Achilles** Hayır, topuk, seni salak.
- Menelaus** Doktoru getirmemi ister misin?
- Achilles** Evet, lütfen.
- Agamemnon** Bana göre o son derece güvende.
- Patroklos** *(Girer, dehşete düşmüş halde)* Achi! Achi! Ne yaptılar sana!
- (Agamemnon kitarayı alır ve telleri çıkarır, Patroklos'a verir.)*
- Achilles** *(Şaşırmış halde, hâlâ acı içindedir, Agamemnon'a)* Onu öldürdüğünü kabul etmek senin için neden bu kadar zor?
- Menelaus** Ben doktor çağıracağım *(Çıkar. Peşinden ... de Agamemnon gider.)*

Patroklos

Achi! Buradayım artık. (*Agamemnon'un arkasından*) Utan kendinden! (*Achilles'e*) Çok zalim bir adam. Ama ben sana bakacağım, benim tatlı Achi'm, artık korkacak bir şey yok. (*Kalkmasına yardım eder. Çıkmaya hazırlanırlar*). Ah, benim tatlı Achi'm, ben sana bakacağım, yıkayacağım, öpeceğim ve senin düşlerini göreceğim, sen de benim düşlerimi göreceksin, artık hep birlikte olacağız (*Achilles durur. Duraksama*). Ne? (*Achilles kendini Patroklos'tan kurtarır ve çıkar.*) Achilles! (*Onu takip eder.*) Lafın gelişi ya!

7.

(Neoptolemus, Dört Hoplit. Sonrasında Menelaus)

Neoptolemus

(Neoptolemus dört Hoplit'in önündedir) Geldiğiniz için teşekkür ederim. (Duraksama. İşaret eder.) Tamam, sen Menelaus'sun, sen Patroklos, sen Ajax sen de Agamemnon'sun (Duraksama). Size biraz soyut gelebilir.

2. Hoplit

Eğer bir köle anlayabiliyorsa, bir Hoplit de başarabilir bunu, efendim.

Neoptolemus

Hayır, hayır, ben...ben yazdım... (Duraksama.) Her neyse. (Duraksama) Tamam, işte başlıyorum. Savaşın Doğası ve Bu Savaşın Doğası. Birinci Bölüm. Savaşın Doğası. \$1. (Duraksama. Su içmek ister, sonra fikrini değiştirir.) Öyleyse bir toplumun durumunun savaş ya da barış olduğunu, savaşın barışa eşit olmadığını ve üçüncü bir durumun mevcut olmadığını farz edin. Bu şekilde olduğundan dolayı savaşı zorla mal mülk edinme sanatı olarak tanımlayabiliriz, barışı da bu zorla ele geçirilmiş malların keyfinin çıkarılma sanatı. (Duraksama) \$2. Savaş barış bozulduğunda başlar, barış savaş bozulduğunda, o zaman barış iki savaş arasındaki aradır. (Duraksama) \$3. Alpha. \$1'den devam ediyor, savaş halinde olmayıp eş zamanlı olarak savaş sırasında zorla ele geçirilmiş malların keyfinin sürülemeyeceği bir toplumun tek muhtemel durumu sivil savaştır. \$3, Beta. Gama, Delta ve Zeta durumları başka bir savaşa devam ederken Apha ve Beta, Iota döneminde savaşta olabilirler ve Epsilon durumu Iota döneminde savaşta olmaz bu sebepten

ya önceden zorla ele geçirilmiş malların keyfini çıkarıyor olabilir ya da iç savaşta olabilir. Bu şekilde daha fazla devam etmemeyi tercih ediyorum. §4. Kesin olmasa da muhtemeldir ki bir savaş sonucunda Alpha imparatorluğu Beta imparatorluğu zararına genişler. (*Duraksama*) §5. §2 ve §4'ten devam ederek bir savaşın genişlemesi hem zamana hem konuma bağlıdır. (*Duraksama*) §6. Konumsal tarafı. Bir savaş başka bir savaşa yol açabilir. Bir savaşta kazanılan yer bir sonraki savaşta kaybedilenler hanesinde olabilir. Kazanımlar kayıplardan çok daha büyük olabilir ya da kayıplara eşit olabilir ya da kayıplardan az olabilir. Sonuç olarak, bir imparatorluğun savaşları onu genişletir ve daraltır, savaş sayesinde nabızı atar bir toplumun, tıpkı kalp gibi. (*Duraksama*) §7. Zamanasal boyutu. Bir savaş bir öncekinden daha kısa ya da daha uzun olabilir. Zaman içindeki savaşlar birbirine bağlandığında ortaya tarih çıkar ve uzun vadede kıyılarına karşı dalga kırılmasına yönelik birlik elde edilir. (*Duraksama*) §8. Temel iki tür ritim vardır, kalp ritmi ve dalgaların ritmi, üçüncü tür bir ritim yoktur. (*Duraksama*) İkinci bölüm. Bu Savaşın Doğası. (*Duraksama. Su içer, el titremeleri*) §9. Öyleyse farz edin ki biz farklı farklı Yunan Devletleriyiz ve başka bir devletle savaş halindeyiz, bu devlet de Truva ve bu savaş da Truva topraklarında ya da o civarlarda yapılıyor. Bu doğru. (*Duraksama*) §10. Farz edin ki bu savaşın sebebi olarak bir Yunan kumandanının kaçırıldığı iddia edilen karısını Yunan topraklarına geri getirmek ittifak devletlerin yükümlülüğü olduğu söyleniyor, yani karısı sadece Truva Prensi Paris'le kendi kaçıp gitmedi. Bile isteye. Bu da doğru.

(*Duraksama*) §11. Farz edin ki herhangi bir savaşın aynısı olması ve sonuç olarak bir başı, ortası ve sonu olması dışında bu savaş uzun uzun yıllardır devam ediyor. Tam tersini fark edin. Bu saçma. (*Paragrafı yeniden okur. Duraksama*) §12. Halihazırda bulunan toplam Yunan kuvvetlerine Y denilebilir, düşmanda halihazırda bulunan toplam kuvvelere de T denilebilir. Eğer bir savaş uzarsa sebebi Y ve T arasında bir fark olmamasıdır. Savaş uzayıp gider. Y ve T arasındaki farka mesafe denilebilir. Yunan kuvvetiyle Truva kuvveti arasındaki tek ayırt edici fark, belirli bir Yunan komutanın savaşmıyor oluşudur. Farz edin ki bütün komutanların ya da bazılarının katılıp katılmadığının bir sonucu yok. Saçma. Bir hayal edin savaş uzadıkça uzuyor ve bir Yunan komutan savaşmak istemiyor. (*Duraksama. Not alır.*) §14.

Menelaus

(*Girer*) Artık gitmeye hazır, Neoptolemus. Teknede çalışmaya devam edersin (*Çıkar*).

(*Duraksama.*)

Neoptolemus

Teşekkür ederim. (*Seyircilerine*) Üzgünüm. §14. (*Duraksama. Vazgeçer.*) Neyse...

(*Sessizlik.*)

1. Hoplit

Dalgalar hakkındaki bölüm, Neoptolemus. Gerçekten çok iyiydi.

Neoptolemus

Teşekkür ederim.

4. Hoplit

(*Merakla*) Sanki biraz...felsefiydi...ama çok il-

(Duraksama.)

Neoptolemus

(Kendini tamamen bırakır) Ne işe yarar ki. En yakın zamanda bunu kendileri de anlayacak. Bitti.

2. Hoplit

Doğru nereye istersen gidebilirsin, Neden Mısır'a gidip Helen'i almıyorsun?

(Duraksama.)

4. Hoplit

Ben yapardım.

(Duraksama.)

Neoptolemus

Mektup. Tanrılar aşkına. *(Çıkmak üzereyken durur.)* İlginiz için teşekkür ederim. *(Kağıtlarını alır, çıkar.)*

(Duraksama.)

1. Hoplit

Cidden mi? Bir hanımefendiyi savaş bölgesine getirir miydin? *(Duraksama.)*

2. Hoplit

(3. Hoplit'e) Hiç paran var mı? *(Duraksama.)* İzlediğin için para almaya başladılar. Diyorum sana bu savaş kontrolden çıktı. *(Duraksama)* Ne diyorsun, o sarışın olan ÇILGIN! İyi birileri var mı? Sana söz veriyorum nasıl görüldüğünü sana söyleyeceğim. *(Duraksama)* Söz veriyorum! *(Duraksama. 3. Hoplit onaylar.)* Güzel. Kafkasları ziyaret edelim. *(3. ve 4. Hoplit ile birlikte çıkar.)*

1. Hoplit

(Onların ardından.) Yalnızca bir SORUYDU?

(Bir süre hareketsiz oturur. Sonra kalkar ve yavaşça Neoptolemus'un durduğu yere doğru yürür. Etrafında döner gözleri Hoplitlerin durduğu yerde sabitlenmiştir. Boğazını temizler. Gözleri yaşam enerjisiyle ısıt ısıldır. Neoptolemus'un hareketlerini taklit eder. İç çeker, çıkar.)

8.

(Patroklos, Neoptolemus, Agamemnon)

Patroklos

(Neoptolemus elinde çantasıyla Agamemnon ile birlikte sessizdir.) Oralardayken bu konuları çok fazla düşünmeni istemiyorum. Sadece zor zamanlardan geçiyoruz. *(Duraksama)* Öğren bunu. Hedeflerine ulaşmak için çok sıkı çalışmak zorundasın. Hayallerinin peşini bırakma. *(Duraksama)* Döndüğünde ben burada olmayabilirim. *(Duraksama)* Ama şunu bilmeni isterim, seni hep sevdim Neoptolemus. *(Onu kucaklar.)* Ajax'ı dert etme. *(Duraksama)* Hımm? İnsana ait olmayan hiçbir şey doğal değildir. *(Duraksama)* Hayallerini ele geçirmelerine asla izin verme. *(Duraksama)* Git hadi. Git.

9.

(Sosias, Dört Mısırlı işçi)

(Altı ay sonra, Sosias, Dört Mısırlı işçiyle biraz içip manzaranın keyfini çıkarmaktadır.)

1. Mısırlı İşçi

Çok güzel değil mi?

4. Mısırlı İşçi

BAK! Bir tekne.

(Duraksama.)

Sosias

Benim adım Sosias. Köleydim bir zamanlar. Efendim öldüğünde buraya, Rakotise'ye geldim, özgürdüm artık ama özgürlük neydi? Çok yalnızdım. Bu kıyılar boyunca yedi yıl ağladım sessizce. Sonra Sparta'nın eski kraliçesi Helen geldi. Onca gözyaşından sonra hissettiğim o sevinçli bir hayal et. Ne çok çalıştım ona yaşayabilmek için. Dokuz yıl ağladım. Arkadaş yok, aşk yok. Sinirle, 'satranç' dediğim o sembolik savaş oyununu keşfettim. İşe yaradı, bu dört arkadaşım-la tanıştım. Helen'le oynadım, arkadaşlarımla oynadım. Hiç kazanamadım. Attım oyunu bir kenara. Neredeyse Mısır Kralı'nın danışmanlarından birinin kafasına çarpıyordu. Kral için hediye, dedim, dil sürçmesiyle. (Duraksama) Kral hediyeyi kabul etti. Hatta karşılığında bir şey istememi bile söyledi. "İstediğin herhangi bir şey." (Duraksama) Belli sınırlar vardır, bilirim. (Duraksama) Tahtanın üzerindeki altmış dört kare için birer altın para istesem kral beni görgüsüz bulur, bana altın paraları verip defolmamı ister. Birinci kare için bir altın para istesem, ikincisi için iki altın para, üçüncüsü için üç

tane... Böyle böyle gitse kral beni yine def ederdi başından. (*Duraksama*) Oyun oyundur. Ben ona sembolik bir savaş oyunu olan 'satrancı' takdim ettim. O da bana sosyal bir oyun teklif etti, karşılığında bir şey işte... (*Duraksama*) Ben ona bir matematik oyunu teklif edeceğim. Her on altı parça için bir gümüş para isteyeceğim ve belli bir miktar da mısır. Yani, birinci kare için bir tane artı, ikincisi için ikinin karesi yani dört, üçüncü kare için üçün karesi yani dokuz gibi devam eden mısır çuvaları. Planım bu. Kral bir zamanlar efendimin yaptığı gibi saçımı okşayacak ve ne kadar alçak gönüllü bir yetiştirilme tarzım olduğunu söyleyip kabul edecek, onun için bu anlamsız bir oyun. Sadece otuzuncu kare için dokuz yüz çuval mısır alacağım. (*Duraksama*) Truva Dünya Savaşı'ndan dolayı artık iş gücü ucuz. Bir çuval mısıra bir aylığına bir Mısırlı işçiyi kiralayabilirim. Her şeyi yapabilir benim için. Sadece otuzuncu kare bile kaybedecek hiçbir şeyi olmayan dokuz yüz kişilik değerbilir adamlardan oluşan bir ordu sağlar bana. Bir Mısır kasabasına ya da köyüne savaş açabilirim. Bu daha büyük bir depresyona yol açar. Kalan mısırların da fiyatları yükselir. Sadece altmış dördüncü kare için kral bana dört bin doksan altı çuval mısır borçlu olacak. Matematikçileri hesapladığında bir bakacaklar ki kralın bana seksen dokuz bin dört yüz kırk çuval mısır borcu var. Elli küçük ordu kurup elli kasaba, köy ve mezraya bir aylığına aynı anda savaş açabilirim ve yine de son derece değerli kırk beş bin çuval mısıрім olur. Ayrıca da on altı gümüş param. (*Duraksama*) Arkadaşlarıımın acı çektiğini görmekten hoşlanmıyorum. Hepsini satacağım. En yakın zamanda çok zengin bir adam

olacağım. O zaman Helen beni olduğum kişi olarak çok sevecek. Servetin güzelliğini hiçbir şey bastıramaz. *(Ezberden okur.)* “Zenginliğin tuhaf bir kudreti vardır. Seni kutsal yerlere götürebilir. Seni bayağı yerlere götürebilir.” *(Alkışlarlar)* Teşekkür ederim. Tabii ki Helen’i ve beni de Girit’e götürebilir. Sizi yakın zamanda terk edeceğim benim yeni arkadaşlarım. Birlikte geçirdiğimiz günler için teşekkür ederim. Oynadık, siz kazandınız ama ben de kazandım. *(Duraksama)* On altı yıl boyunca sessizce ağladım. Ne kadar ironik değil mi bir de üzerine on altı gümüş para alacağımı söylüyorsunuz. Ben buradaki ironiyi göremiyorum. Şimdi krala gideceğim. Bu hayatının en kötü günü olacak *(Çıkar).*

2. Mısırlı İşçi

Biz sahip olduklarımızdan memnunuz.

3. Mısırlı İşçi

Sayılar benim güçlü tarafım olmamıştır hiç. Hissedebileceğim dokunabileceğim şeylere ihtiyacım var. Bak. Somut elimle tutabileceğim şeylere ihtiyacım var. *(Duraksama. Bir bira uzatırlar ona.)* Bak! *(Duraksama)* Teknedeki insanlar. *(Duraksama)* Görülesi manzara.

10.

(Agamemnon, Neoptolemus, Ajax. Sonrasında Helen.)

Neoptolemus (Farklı haldedir. Etrafa bakarak) Bana buralarda bir yerlerde olacağını söylediler...

Ajax (Daha iyi giyimlidir.) Truva'da savaş varken bizim burada olmamız tuhaf değil mi? (Duraksama) Bu zamana kadar ne öğrendin, Neoptolemus? Ben bir şey öğrenmedim. Harika. Ayrıca kendimi çok daha...çok daha şey hissediyorum... (Bir şey görür.) O da ne? (Çıkar.)

Neoptolemus Seni zavallı. (Duraksama) Hakkında ne söylediklerini biliyorum, Agamemnon. (Duraksama) Doğru, kabul ediyorum, güpegündüz bir tarlanın ortasında koşturup Truvalı kostümü giymiş bir dallamanın beni öldürmesi için bekleyemem. (Duraksama) Ben Ajax gibi değilim, senin gibi değilim. Ben gençken, insanları böyle savaşa sokan bir komutan olduğumu hayal ederdim hep. Ama artık değil. Artık yalnızca kahraman olmak istiyorum. 'Yanlı' mı bu? Onun gerçekte kim olduğunun farkına vardığın zaman çok şaşıracaksın. (Duraksama) Artık modern zamanlardayız Agamemnon, çok değişik yollar var artık, yığınla felsefe var.

Helen (İçeri girer) Günaydınlar. Duyduğum kadarıyla Yunan olmalısınız siz.

(Duraksama.)

Agamemnon (Elinde telsiz kitarayla) Senin Truva'da olman

Helen (Agamemnon'u tanır.) Agamemnon! (Sessizlik)
Ne işin var senin burada?

Neoptolemus Günaydınlar, hanımefendi. (Duraksama) Güzel. Belki siz bize yardım edebilirsiniz. Biz Yunan mirası kayıp bir kızı arıyoruz, efendim.

(Sessizlik.)

Agamemnon (Helen'e) Senin Truva'da olman gerekiyor.

Helen Hayır, Truva'da olmam gerekmiyor.

(Duraksama.)

Agamemnon Bir hiç uğruna dokuz yıl, Helen. (Duraksama) Şunu kabul etmen gerek Helen, sen nedeni ne olursa olsun ve zamanında nedenleri ne kadar mantıklı görünürse görünsün Paris ile kaçtın ya da en azından nedeni ne olursa olsun ve zamanında nedenleri ne kadar mantıklı görünürse görünsün Paris tarafından kaçırıldın.

Helen O zaman nasıl buradayım? (Duraksama) Bütün o olaylar başladığında ben Peloponnes'teydim. Ben size savaş çıkarın dedim mi? Neden böyle bir şey yapayım?

Agamemnon Bir düşün, Helen. Yıllardır Peloponnes'teyken nasıl bir sürü Yunan kralı Truva'ya doğru yola çıktı? (Duraksama) Esasen, sen Peloponnes'te olduğunu iddia ediyorsun ama buradasın, Mısır'da.

Helen Sen hiç etkileyici bir konuşmacı olamadın, Agamemnon. Savaş patlak verdiğinde, Pelopon-

nes'teydim. Neredeyse on yıl sonra da başka bir yerdeyim. Bu mudur argümanın?

Agamemnon ..

Sen beni... Ayrıca SORULARIMA SORUYLA CEVAP VERMEYİ KES! (Çıkar.)

11.

(*Neoptolemus, Helen. Sonrasında Sosias.*)

Neoptolemus

Girit? (*Duraksama*) En azından neden her şeyin boş yere olduğunu açıklayabilir misin bana?

(*Duraksama.*)

Helen

Ona çalışma odasında sürpriz yaptım, bir şeyler okumaya çalışıyordu, dudakları kımıldıyordu, baktı bana ve gülüşümü gördü, baş edemedi gülüşümle. Donuk gözler, Neoptolemus. Hep hoş baktığını düşünürdüm. (*Duraksama*) Yürüyüşe çıktım, Paris'le karşılaştım, o dönem konuğumuzdu, oturduk, konuştuk. Buydu olan. (*Hatırlar*) Çok tatlı çocuk. (*Sessizlik*) Hayır, doğru. Yani dudaklarını kastettim. (*Duraksama*) Tabii ki arzuladım onu! (*Duraksama*) Küçük bir çocuk için her şeyi bir kenara attım, Neoptolemus. (*Duraksama*) Menelaus'a çalışma odasında sürpriz yaptım, ağzı açık bana baktı, baş edemedim bu durumla. O kadar aptalca bakıyordu ki... (*Duraksama*) Evet, doğru Paris o dönem konuğumuzdu. (*Duraksama.*) Ama küçük bir sorun vardır, çünkü Helen, sen küçük bir hata yapmıştın. Truvalı bir prensle macera için bütün her şeyi bir kenara attın, ama çok basit bir soruyu sormayı unuttun. O başka yöne doğru yola çıktı sen başka yöne, ama ona sordun, değil mi? Ona neresi olduğunu sordun, değil mi? Evet, Helen, sordun, yeri tarif etti, sen yine sordun, Helen, küçük azgın okullu kızlar gibi ve o da bir kez daha tarif etti. Oradaki evler. Ağaçlar. Liman. Sen yine sordun: "Duvarların

O da cevap verdi: “Evet, duvarın ardında zeytin ağaçlarıyla dolu ormanların içinden tepenin dibindeki küçük kulübe.” Sen o küçük kulübeyi gördün, değil mi? Evet, Helen, gördün ama yine de sordun: “Siyah tuğlalı olan, siyah tuğlalı olan kulübeden mi bahsediyoruz?” O da cevap verdi: “Evet.” Ama durdurdun sen onu, değil mi? Onu durdurdun ve Paris de dedi ki: “Üç gün sonra bu saatte.” O kaçtı, sen de kaçtın ve bir daha da onu görmedin, değil mi? *(Duraksama)* Her zaman şehirden başla, Helen. Çıkardığın ders bu oldu. Daima, önce şehir, liman, orman, sonra kulübe. Hiçbir zaman önce liman, orman, kulübe değil, şehir hangisi... *(Duraksama)* Her şeyi bir kenara attım, Neoptolemus, buradayım. İrademe karşı iffetli. Bu her şeyi güzelce özetliyor, değil mi? *(Duraksama)* Güzel kulübeydi, bu arada. Tipik Yunan tarzı. *(Duraksama)* Ne yapmam gerekiyordu?

Neoptolemus

Birçok yolu var, Helen.

Helen

Kulübede kaldığımda düşündüm, Neoptolemus. Tek bir yerden bahsettiğimizi düşündük ama iki ayrı yerden bahsediyorduk, sonunda iki değil tek öykü oldu elimizde. Benim için ne dediklerini biliyorum, Neoptolemus. Tüccarlar ve denizciler hep bunu konuşuyorlar. Yarısı Truva'ya götürülen masum Helen'in hikayesini seçiyor diğerleri evden kaçan sıklımsı eşi seçiyorlar. *(Duraksama)* Dünyanın yarısının desteğini almak güzel bir şey. Ama neticede sıklımsı ve masum bir eş var. *(Duraksama)* Özlenmek güzel şey, ama savaş çıktığını duyduğumda, şöyle düşündüm: Hayır, buna değmezdi. Ben de kendimi burada buldum ama yer biraz alaka-

sız. Yeni baştan başlama ihtiyacı, Neoptolemus, tam da bundan bahsediyorum. Açıklamalarla ve özürlerle dolu düzinelerce mektup yazdım, Truva'ya ve Sparta'ya yolladım ama tahmin ediyorum ki savaşırken aile meselelerini düşünmüyor galiba insan.

Neoptolemus

Ben seni geri götürebilirim, Helen. (*Duraksama*) Hatta seni bir zamanlar kaçırılmış olan Helen olarak geri götürebilirim.

Helen

Geri gitmek istemiyorum. Artık yeni bir hayatım var. Sosias isimli bir adamla Girit'e gidiyorum, Neoptolemus, çünkü o adamı ben yarattım. Bir hiçten yarattım onu. Burada tanıştım onunla, sahibi yeni ölmüş kafası karışık bir adamdı. Ne yapacağını bilmiyordu. Evreni harekete geçirmek gibiydi onun için. Kaos yoktu, hiçbir şey yoktu. Köyden köye gidiyordu, bir evden ötekine, yeni bir efendi arıyordu. Onunla karşılaştığımda üzerime çullandı, ona tokat attığımda, ağlamaya başladı ve merhamet dilendi, neden böyle bir şey yaptığını, neden bana tecavüz etmeye çalıştığını sorduğumda, sadece gözlerini dikip baktı. Neyden bahsettiğimden fikri yoktu. Bugün Mısır Kralı'yla pazarlık yapıyor. Onunla karşılaştığımda elleriyle tavşan kovalıyordu. Ona tuzak kurmasını ve o kahrolası tavşanları toplamasını öğrettim. Koşmaya gerek yok. Sadece sabır. Eskiden acıktığında ağlıyordu? Artık sıkılıyor. Aniden olmayan şeyler görmeye başladı. Hayal gücünü kullanmaya başladığını söyledim ona. Hayal gücünü nasıl kullanacağını öğrettim, kendini ordunun lideri olarak gösterdiği bir masa oyunu icat etti. Bugün bu oyunu SATIYOR var olduğunu bilseler

bile kimsenin ihtiyaç duymayacağı bir şey. Çok daha para kazanıyor bu pazarlıkta. Bu adamı kendi ellerimle yarattım. Ben yarattım onu. Beni seviyor mu?

Neoptolemus

Kaçan bir kraliçenin tanrıçasını yaratmak için sen bu adamı yoktan var etmişsin gibi geliyor bana.

(Duraksama.)

Helen

Ah, derin mevzular.

Neoptolemus

Helen, seni bir zamanlar olduğun Helen yapabilirim.

(Duraksama.)

Helen

Nasıl?

Sosias

(Girer, sinirlidir.) Numara çok BASİTTİ, Helen. *(Duraksama)* Bir numaralı kare için BİR çuval, iki numaralı kare için DÖRT çuval, üç numaralı kare için DOKUZ çuval. *(Duraksama)* Ah, Sosias, nerede o kahkahaların şimdi? O zalim gülüşün nerede? *(Duraksama)* Evet, kraliçem, küçük bir hata yaptım. *(Duraksama)* “Hayır, hiçbir şey istemiyorum, Ekselansları. Bir şey değil.” Belirgin duraksama. Bir işler çevirdiğimi herkes biliyordu. “Şey, oyunun yapısı gibi, ekselansları tahtadaki her bir kare için bana belirli bir sayıda çuval mısır vereceğinizi farz edelim. Birinci kare için biri kendisiyle çarptığımızı farz edelim, yani sadece bir, artı ikinci için ikiyi kendisiyle çarpıp, artı üçüncü için üçü kendisiyle üç kare çarpıp ve yine...” Bir süre düşündü, alında

kırışıklıklar sonra tanık olarak bir sürü danış-
manıyla birlikte pazarlığı kabul etti ve kaba dav-
randığım için bana basıp gitmemi söyledi. On
altı gümüş parayı istemeyi unuttum. ...

Helen

O zaman? Sorun nedir?

Sosias

Küçük bir hata yaptım. Çünkü üçüncü kareye geldiğimizde, dokuz elde edemiyoruz. Üçüncü kare için dokuz çuval mısır almıyoruz. Yirmi yedi alıyoruz. Üç kere üç. Üç kere. (*Duraksama. Neoptolemuşa*) Matematiğin dünyasına aşina mısınız, efendim?

Neoptolemus

Elbette.

Sosias

Yanlış sayı zincirini almışsınız. Bu kadar basit. 1, 4, 9, 16 vb. serisinin yerine elimizde 1, 4, 27, 256 vs. serisi var. Çuvallarca mısır.

Helen

Öyleyse? Ne kadar çok o kadar iyi değil mi?

Sosias

Yanlış soru! Sekiz numaralı kare için kralın bana sekiz çuval mısırın sekiz katı borçlu olması GEREK. Yani ne kadar ediyor, efendim?

Neoptolemus

Altmış dört.

Sosias

O zaman artık bana ne kadar borcu var, sekizin sekiz katı SEKİZ KATLARI! Ne kadar ediyor, efendim? (*Duraksama. Neoptolemus'un hesaplama-ya çalışmasını izler.*) On altı milyondan fazla. (*Duraksama*) Çuval mısır. (*Duraksama*). Helen, on üçüncü kareye geldiğimizde kralın matemati-
kçileri neyden bahsettiğimiz konusunda fikir-

leri bile yoktu artık. Hayatlarında o kadar büyük sayılarla işleri olmamış. (*Duraksama*) Ah, Sosias, senin için şimdiden düzenlenmiş küçük bir kaza olabilir, çünkü Mısır'da Sosias ismi çağrıldığında cevap veren biri olduğu sürece, Mısır'ın ulu kralı iflas etmiş bir kişidir. (*Duraksama*) Ah, öyle hayretler içinde bakma canım, benim için de ağlama. (*Duraksama. Aniden şüphelenir.*) Helen, bu adam da kim?

12.

(Helen, Neoptolemus. Sonrasında Sosias.)

Helen Ama onu burada bırakmak yanlış olmaz mı? Bunun için çok çalıştık.

Neoptolemus Ne yapmak istiyorsun, Helen?

(Duraksama.)

Helen Bu yaşta bir kadın için çok kötü bir hata yaptığını kabul etmek zordur, hatalar hataları doğurur... (Duraksama) Kocamdan kaçtım ve kendimi bilinmezlikler dünyasına bıraktım. Sadece ilginç bir şey deneyimlemek için. (Duraksama) Kocamın beni ne kadar sevdiğini fark etmedim. Yunan erkeklerinin beni kurtarmak için Asya'ya kadar gitmeye hatta benim için ölmeye gönüllü olacak kadar beni derinden sevdiklerini anlamadım. (Duraksama) Evliliğin bağlılığının aslında ne kadar kuvvetli olduğunu asla unutmamalıyız. Sıkıldığımız her an kaçacak mıyız?

Neoptolemus Doğru, olan biteni anladık.

Helen Hayır, hayır dahası da var. (Sosias girer.) Seni seviyorum Sosias, gerçekten seviyorum. Çok çabaladık ama artık ayrılma zamanı geldi. (Neoptolemus'u işaret eder.) Bu genç adam beni geri götürmek için geldi. (Duraksama) Ülkemin insanları benim uğruma ölüyor, Sosias. Bu ölümleri durdurmak için çaba göstermeliyiz. Bu senden de benden de daha büyük bir şey.

Sosias Artık beni seviyorsun çünkü zengin olamadım.

- Helen** Hayır, mesele o değil, Sosias. Seni seviyorum. Hep sevdim. Ama kendi bencil ihtiyaçlarımızın ötesine bakmamız gerek.
- Sosias** En azından bana yalan söylememe nezaketini gösterebilirdin. (*Çıkar.*)
- (*Duraksama.*)
- Helen** Ah, onu böyle bıraktığım için berbat hissediyorum. (*Neoptolemus ayrılır.*) Ama tehlikede olduğunu söylüyor, Neoptolemus! Onu böyle bırakamayız!
- Neoptolemus** Onun da dediği gibi... Yalan söylemek için bir sebep yok.....

13.

(Ajax, Dört Mısırlı işçi. Sonrasında Agamemnon. Ardından Sosias)

Ajax (Tamamen giyinmiş, elinde birası) Ne söyleyebilirim ki? (Duraksama.) Şimdi çok daha iyi hissediyorum. Teşekkürler.

3. Mısırlı İşçi Biz hiç şarap içmeyiz. Bize iyi gelmez. Sadece bira içeriz.

Agamemnon (Girer) Gitmeye hazırız, Ajax. (Kitarayı 2. Mısırlı İşçi'ye verir.) Bu da bizi hatırlamanız için küçük bir şey. (Ajax'a) Gidelim.

Ajax (El sıkışırlar.) Peki, bu kadar yeter o zaman. Sizinle tanışmak gerçekten büyük keyifti arkadaşlar! (Agamemnon'a) Artık her şeyi daha net görebiliyorum! (Agamemnon'la birlikte çıkar.)

(Duraksama.)

2. Mısırlı İşçi (Parmaklarıyla kitaraya vurarak bir ritim oluşturur) Biz onlara bira verdik onlar bize enstrüman verdi (Memnun).

1. Mısırlı İşçi Hiç dert değil. Bak! Gidiyor! İki iş arkadaşı. Bir de kadın!

4. Mısırlı İşçi Sosias'ın kız değil mi o?

Sosias (Girer.) Evet. (Duraksama) Helen, sen Sosias'ını Truva yolculuğu için terk ettin. Sen benim için bir kraliçeden çok daha fazlasısın, sen küçük bir parça çamuru modern bir insana çeviren bir tandır. Neredeyse çok da varlıklısın. Artık

ölme zamanı geldi. Çünkü Mısır'da Sosias ismi çağrıldığında cevap veren kişi daima tehlike altında olacak, dostlarım.

4. Mısırlı İşçi

O zaman sana cevap vermemeni tavsiye ederdim. (*Yüksek sesle*) Öyle değil mi, Proteus? (*Cevap gelmez.*) Biz hiç cevap vermeyiz. Ne elde ettiğini asla bilemezsin. (*Duraksama*) Bira ister misin, Sosias?

(*Duraksama.*)

Sosias

Şimdi size bir şiir okuyacağım. (*Bira için*) Hayır, teşekkür ederim. Şimdi size güzel günler için ezberlediğim bir şiir okuyacağım. O gün hiçbir zaman gelmeyecek. (*Duraksama*) Okuyacağım size onu. (2. Mısırlı İşçi tarafından çıkarılan ritme ayak uydurarak ezberden söyler.) “Zenginliğin tuhaf bir kudreti vardır. Seni kutsal yerlere götürebilir. Seni bayağı yerlere götürebilir. Çirkinliği güzelleştirir zenginlik. Tutarsız sözü anlamlı kılar zenginlik. Tek başına zenginlik seni saygın, eğlenceli ve zeki yapabilir.” (*Duraksama*) “Hayatın çirkinliklerini yalnızca zenginlik örtabilir.” (*Duraksama. Müzik durur. Alkışlar.*) Teşekkür ederim dostlarım. (*Duraksama*) Küçük, tatlı bir şiirdi, bugüne kadar. Güle güle, Helen. Sana incelik dışında hiçbir şey göstermedim. (*Duraksama.*)

4. Mısırlı İşçi

Aramice’de bir laf vardır. “Çok ekşi olma. Tükürürler. Çok da tatlı olma. Yutarlar.” (*Duraksama*) Özür dilerim.

Sosias

Ah, Helen. Ben ekşi değildim. Tatlı da değildim.

Ben yalnızca çok ama çok tatlıydım.

14.

*(Altı ay sonra. Truva yakınlarındaki Yunan kampında.
Neoptolemus, Menelaus. sonrasında Helen)*

- Neoptolemus** Menelaus, nasıl gidiyor savaş?
- Menelaus** Dağılıyor, Neoptolemus. Gitmene izin vermemeliydim. Sen gittiğinden beri terslikten başka bir şey gelmedi başımıza.
- Neoptolemus** Yani sebebi çok basit ‘Y’ler ve ‘T’ler artık denge-
de değiller.
- Menelaus** Biliyorum. Konuşmayı okudum. Kötü değil, Neoptolemus, aslında kötü değil. O dalgalar hakkındaki şey çok hoştu. Ama bizim hiçbir işimize yaramayacak, çünkü dağılıyor. Herkes gidiyor. Agamemnon seninle neden geldiğini söyledi mi?
- Neoptolemus** Hayır. İşte döndük. Ama efendim?
- Menelaus** Achilles somurtup konuşmayı reddediyor, Patroklos çok hasta, rengi kül gibi. Ajax ayrılıyor. Agamemnon ayrılıyor. Sen ayrılıyorsun. Sonra sen dönüyorsun. Şimdi de Achilles ayrılmak istiyor, Agamemnon ona kitarasını birine hediye ettiğini söylemiş. Ayrıca sonra tabii ki Patroklos da ayrılmak istiyor, sadece kamptan değil, dünyadan da... Herkes ayrılıyor, durmadan. Gerçekten bir dalga gibi, bu kafaya doğru kırılıyor. *(Duraksama)* Neyse bu kadar iş yeter. Seyahat nasıldı? Ajax’ı iyileştirmişsin diye duy-
dum.

Neoptolemus

Bira verdim ona. Mısırlılar'a ait bir alışkanlık. Sanırım çok fazla işle çok fazla şarabın karışımıydı. (*Duraksama*) Ama şimdi son için, Menelaus. (*Duraksama.*) Çok mutlu bir son. Ayrıca ben Neoptolemus, ördek yavrusu, hiç kimse inanmadı, ben yönettim. (*Helen girer.*) Ah! Kim bu, Menelaus? Helen bu, eşin. Dokuz buçuk yıllık yoğun çalışma nihayetinde işe yaradı. Eşin döndü, savaş bitti, mutlu son, hadi git öp onu.

(*Duraksama.*)

Helen

Evet, benim, Menelaus. (*Duraksama*) İzin var mı?

(*Duraksama.*)

Menelaus

Evet! (*Kucaklaşıp öpüşürler.*) Ah, Helen, sensin! Gerçekten ne hoş sürpriz!

Helen

Sonunda bitti, Menelaus. Dokuz buçuk yıl ben her gün hasretini çektim. Ah, ver bakalım küçük Hely'ne öpücüklerinden bir tane.

Menelaus

(*Çocuk gibi, boynundan öper.*) Benim küçük Hely'ün...!

Neoptolemus

(*Kendiyle gurur duyar.*) Bu mucize için dünyada kime teşekkür edebiliriz!

Menelaus

(*Neoptolemuşa, ciddiyetle*) Teşekkür ederim.

Helen

Çok teşekkür ederim, senin sayende oldu, Neoptolemus.

Menelaus

Ah Helen, benim küçük meleğim, anlamak benim için ne kadar zor. Bunca zaman neredeydin? Ne oldu sana. (*Ciddi*) Seni dövdü mü? Seni kirletti, değil mi?

Helen

Hayır, hayır... Bağlayıp beni ormandaki o küçük kulübeye getirdi ve kirletmeye çalıştı ama olmadı, Menelaus. Şansıma o uyurken kaçabildim. Suratına tekme attım, dövdüm onu, bilincini kaybetti, kendimi çözdürdüm ve kaçtım. Ama gidecek bir yerim yoktu, Menelaus. Çok korkuyordum.

Menelaus

(*Sarılr.*) Ah, benim zavallı, zavallı Helen'im. (*Duraksama. Öpüşürler.*) Ama bana niye haber vermedin?

(*Neoptolemus ona bir mektup verir. Menelaus ağzı açık okumaya çalışır.*)

Helen

Verdim. Verdim Menelaus. Balıkçılara sana haber vermeleri için rica ettim. Tüccarlara sana haber vermeleri için rica ettim. Askerlere sana haber vermeleri için rica ettim. Ya onlar söyleme zahmetinde bulunmadılar ya da sen onları dinleme zahmetinde bulunmadın. Ayrıca yazdım sana.

Neoptolemus

Tek sorun şu ki Helen, her gün Helen olduğunu iddia eden insanlardan yüzlerce mektup aldı. Bütün dünyadan. Bir çoğu Yunanca bile değildi. Ama bu seninki kaybolmuş olmalı. Yazı işlerine ait bir hata, Menelaus.

Helen

(*Mektubu alıp Menelaus'a okur.*) "Menelaus, benim için..." *Yalnızca bir cümlesi bulmak*

kolay değil. “Artık yeni bir hayatım var.” (*Düzeltilir.*) Artık korkunç bir yeni hayatım var, burada Mısır’da Rakotis kıyılarında.” (*Duraksama*) “Mısır Kralı tarafından rehin alındım.” (*Duraksama*) “Lütfen gel kurtar beni. Çok sevgiler, Helen.” (*Duraksama*) Şansıma bunu kaçırabildim.

(*Sessizlik.*)

Neoptolemus

Savaş her zaman mantıklıydı, Menelaus. Sadece yanlış insanlara karşıydı savaş.

Helen

(*Gülümsemeyle, kucaklar.*) Bir daha hiç ayrılmayalım, Menelaus. (*Sessizlik. Ona bakar.*) Sorun ne?

(*Sessizlik.*)

Neoptolemus

Mektup kaybolmuş, Menelaus. Yazı işlerinin hatası.

(*Sessizlik.*)

Helen

Döndüm, Menelaus. (*Sessizlik*) Menelaus, sana gülmedim.

Menelaus

Sorun senin küçümseyen tavrın değil. “Sevgili Menelaus, ben iyiyim.” Katılıyorum, berbat bir açılış. “Artık yeni bir hayatım var, burada, Mısır’da Rakotis kıyılarında. Lütfen peşimden gelme. Çok sevgiler, Helen.” Okumayı bilmediğimi mi düşünüyorsun? Sorun bu değil. Bana yalan söylediğini biliyorum, Helen. Ama dürüstçe söylüyorum ne yaptığın umurumda değil. Kaçtın, ben de gelip seni aldım.

Hayır, bu savaşı bu şekilde bitiremem. Sorun olan bu. Masum insanlarla dokuz buçuk yıldır savaştayız. Dokuz buçuk yıl tam olarak ne için?

(*Duraksama.*)

Helen

Evet, ama bitti. (*Duraksama*) Ne yapmak istiyorsun? (*Duraksama*) Devam etmek? AKLINI MI KAÇIRDIN SEN?

Menelaus

Şimdi ne olacak sence?

Neoptolemus

(*Kendini bırakır.*) Ah, harika! Kesinlikle muhteşem. Bir hiç için teşekkürler, teşekkürler ama teşekkürler değil. Onu kolaylıkla gizlice Truva'ya sokabilirim Truvalılar bizden önce davranmazsa eski yöntemlerle kurtarırız onu, bizim meşhur vahşiliğimizi göz önüne alarak bakmaya bile cesaret edemezler ona. Ama Neoptolemus bile Mısır'a gitmeden Truva'ya gidebilsin diye olayları yeniden düzenleyemezdi ama artık bir önemi yok. Her şeyi toparlamaya çok yakındın. Menelaus bazı etik zırvalarıyla her şeyi bir kenara atıyor. Hep aynı şey, Neoptolemus. Kesinlikle yapabileceğin hiçbir şey yok ve artık bu mutlu aileye ve bu iki zeki kardeşe güle güle demenin zamanı geldi, işte o kadar. (*Çıkar.*)

Menelaus

Ne olacak sence? Basbayağı ortaya çıksak sence ne tür bir kaos olacağı konusunda herhangi bir fikrin var mı? On binlerce Yunan askeri senin uğruna ölmeye hazır. On binlercesi de çoktan öldü. Basitçe savaşın nedenini ortadan kaldır-

ramanız. Helen, Paris tarafından kaçırıldı ve

Truva'ya götürüldü ve bunun hiçbir sonucu olmayacak çünkü senin yokluğun Helen, her şeyi bir arada tutan şey. Ayrıca sen sanıyor musun ki bu kadar zaman Mısır'da olduğunu söylediğimizde Truvalılar bize karşı cana yakın davranacaklar? "Sizi rahatsız ettiğimiz için özür dileriz, Helen iyi, sizi affediyoruz, sadece biraz panikledik, özür dileriz." Hım? Sence müttefik bulma konusunda zorlanırlar mıydı? O sinirleriyle nereye giderlerdi sence? Belki Yunanistan'a? Helen senin sağ salım burada Yunan kampında olman bütün Yunanistan'a sonu gelmez bir veba gibi çökecek.

(Duraksama.)

Helen

(Şaşırmış.) Beni öldürmek istiyorsun değil mi? Sen aslında beni öldürtmeyi düşünüyorsun.

(Duraksama.)

Menelaus

Hayır, sana çok basit bir soru soruyorum: Bu oluşan durum için 'problematik' terimini kullanmanın yeterli olduğuna katılıyor musun?

(Duraksama.)

Helen

Öyle konuşuyorsun ki sanırsın savaşa zorlanmışsınız. Söylediklerinin herhangi biri doğruysa bütün Yunan ordusu doğru düzgün bir liderlik olmadan ayakta duruyor ve bütün genç Yunan erkekleri emredilmeden ya da sebebi açıklanmadan mezbahalara doğru uygun adımlarla yürüyorlar. Bu insanları sen öldürüyorsun. Benim güvenli bir şekilde Yunanistan'a dönmem için savaştığınızı iddia ediyorsun ama

‘ortaya çıkmamın’ ‘problematik’ olduğunu düşünüyorsun? On binlerce insana yoktan yere ölmek zorunda olmadıklarını söyleyen mutlu olmazlar mı sanıyorsun? (*Duraksama*) Ben sadece eve gitmek istiyorum, Menelaus. Beni eve götür. (*Çıkar.*)

15.

(Ajax, Agamemnon. Sonrasında Menelaus)

Ajax (Elinde birası) Helen? Bizim Helen? (Duraksama) Peki, öyleyse öldürelim onu? (Duraksama) Teknede neden söylemedin bana? Hemen oracıkta öldürebilirdik onu. Şimdi evimize gidiyor olurduk.

Menelaus (Girer.) Tabii ki öldürmeyeceğiz Helen'i ama durum çok problematik.

Ajax Tabii ki öldüreceğiz onu.

Menelaus Hayır, Ajax. Problemimiz var ama cinayetle çözmeyeceğiz onu.

Ajax Tabii ki öldüreceğiz onu, Menelaus. Sen neden bahsediyorsun?

Menelaus Ajax, hastasın sen. (Duraksama) Çok lafını etmemeye çalışıyoruz ama senin kabusların gerçek kabus değil.

(Duraksama.)

Ajax Bilmediğimi mi sanıyorsun? (Duraksama) Menelaus, seni kırdıysam ya da hevesini kaçırdıysam ya da her neyse işte özür dilerim ama artık kontrol edebilirim onu, nedenini öğrenmek istiyor musun? (Şişeyi işaret eder.) Artık çok daha net görebiliyorum. Öylece ortaya çıkartırsak onu ne olur sence? Menelaus, bütün dünya parçalara ayrılır. Onu bir arada tutan şey Helen'in yokluğu. Ama... (Belirgin duraksama.) Onu öl-

dürüp düşman hattına sokabilirsek bir şekilde ve orada bulunursa on binlerce dul, yaşlı anne, baba, erkek kardeş ve kız kardeş dünyanın kötülük peşinde olan tanrılar tarafından kontrol edilen anlamsız bir bok çukuru olduğu sonucuna varabilirler. Aslında bu sadece, olan inançlarını pekiştirirdi. O savaş meydanında ölmek zorunda kalmayan on binlerce asker de hayatlarının geri kalanında ölmek zorunda kalmadıkları için minnettar olabilir. En azından yüzleri çamura gömülmediği için.

(Duraksama.)

Agamemnon

Ajax'a katılıyorum.

Menelaus

Beyler, masum bir insanı öldürerek teknik bir problemi çözmeyeceğim.

(Duraksama.)

Agamemnon

Ben yaptım.

(Duraksama.)

Ajax

(Menelaus'a) Bir kere mantıklı olsan? *(Şişeyi sallar.)* Bu son şişe. Yeniden 'bulanıklaşabilir' durum. *(Duraksama)* Gerçeği kabul edelim. Durum bizim herhangi bir şekilde çözemeyeceğimiz kadar problematik hale geldi. İç güdülerimizi dinlemeliyiz. *(Duraksama. İçer.)* Son yudumdu. *(Çıkarken Agamemnon'a)* Hadi halledelim şu işi.

Agamemnon

(Menelaus'a, kolu omzundadır.) Kafanı biraz yorarsan kolay.

Menelaus

Hayır!

(Duraksama.)

Ajax

Bana bir “planın” olduğunu söyleme.

Menelaus

Yok. *(Duraksama)* Ayrıca evet, katılıyorum durum bizim içinden çıkamayacağımız kadar karmaşık. Biz askeriz. *(Duraksama)* Neoptolemus, zamanın doldu.

16.

(Patroklos, Achilles, Neoptolemus)

Achilles toplanır, sessizdir; Neoptolemus ise sırt çantasıyla dinler.

Patroklos

(*Hafif sarhoş*) Gidiyor musun? Peki, ben de gidiyorum. Biraz şarap içtim çünkü ölmekten korkuyorum? Hayatımda ilk defa biraz çok.. Özür dilerim. Ama sanırım daha kolay olacak. Ah, Achi, benim tatlı Achi'm, bunu yapmak zorunda bırakma beni! (*Duraksama. İç geçirir.*) Artık ne yapacağımı bilmiyorum. (*Duraksama*) Hektor ile düello ayarlayayım? (*Duraksama*) Çok vahşi olacak, Achi ama ağlamamalıydın ve şunu anlamın gerek bunu seni sevdiğim için yapıyorum. (*Duraksama*) Senin için her şeyi yapacağım, Achi. (*Duraksama*) Hayır, ağlamak istemiyorum, Hektor gerçek bir vahşi? Muhtemelen isteyecek.. Çünkü kimin kazanacağı konusunda şüphe yok. Muhtemelen benim kalbimi söküp köpeklere yedirmek isteyecek. Ama ondan benim için bir iyilik yapmasını isteyeceğim. Kalbimi sana yollamasını isteyeceğim. (*Duraksama*) Bu mesajı anlamazsan, ders alman gerekecek muhtemelen. Benden sana. (*Duraksama*) Achi? (*Duraksama*) Cevap yok. (*Duraksama*) Sana kalbimi vereceğim, Achi. Ne istersen yapabilirsin onunla. (*Duraksama*) Menelaus'a saygılarımı ilet, karısını bulamadığımız için çok üzgünüm, Agamemnon'a da, ve... (*Ağlar.*) Ah, berbat görünüyorum! (*Duraksama*) Ve Neoptolemus'a... (*Duraksama*) Kendi yolunu bulmasına izin verin. (*Duraksama*) Gidiyorum, Achi. (*Duraksama*) Güle güle, Achilles. Seni seviyorum? (*Çıkar.*)

17.

(Neoptolemus, Menelaus, Helen, Ajax.

Sonrasında Agamemnon. Sonrasında Servus. Sonrasında Achilles.)

Neoptolemus *(Gururlu)* Beyler, yardımımı istediniz.

Menelaus Agamemnon nerede? Ona gelmesini söyledim.

Neoptolemus *(Menelaus'a)* Birazdan burada olur. *(Gruba)* Şu anda çok zor bir durumun içindeyiz ve siz de Neoptolemus'tan yardım istediniz. Memnuniyetle edeceğim. *(Bardaktan su içer.)* Beyler, Helen'in yerini tespit ettiğimizi, güvende olduğunu hatırlatmama gerek yok. Neredesin, Helen?

Helen *(Kask takmıştır)* Burada.

Neoptolemus Güvende ama güvenli hissetmiyor çünkü savaş henüz bitmedi. Ayrıca Helen'in burada olmaması gerek. Lakin. *(Duraksama)* Savaşı doğru düzgün bir şekilde sona erdirmeliyiz. *(Duraksama)* Yapılacak işimiz var. Yapacağımız şey de şimdi geliyor. *(Bir bardak su içer.)* Patroklos'u öldürerek başlayacağız.

Menelaus Ne!

Neoptolemus *(Menelaus'a)* Kapa çeneni. *(Gruba)* Patroklos ölmeye hazır zaten. Büyük bir üzüntü çöktü ona ve hepimiz bir şekilde öyle değil miyiz ama elinde kılıç tarlada koşturup Hektor ile düello yapmasına izin veremeyiz. Patroklos kazanabilir! *(Duraksama)* O zaman kalbini söküp büyük komutan babam Achilles'e vereceğiz.

Menelaus

Ne!

Neoptolemus

Tek bir şansımız var! Ve Achilles gitmeden önce hızlı hareket etmek zorundayız. (*Ajax'a*) Kalp ona verildiğinde mutlu olacak, efendim.

Ajax

Hayır, deliye dönecek.

Neoptolemus

Bütün mesele 'Y'ler ve 'T'ler, evet öfkesi sonucu etkileyecek. Tek yapmamız gereken şey onu izlemek ve Truva'yı yakıp yıkması için yardım etmek ayrıca Helen ne olacak diye sorarsanız. (*Duraksama*) Evet, ilk tepki onu Truva'ya yerleştirmek sonra da Truva'yı yakıp yıkmak sonrasında da onu kurtarmak. Ama bence bizimle kalırsa daha güvende olacak. (*Duraksama. Helen'e*) Seni kurtarmak güvenli hale geldiğinde kurtaracağız seni. Aslında sen de bizimle birlikte savaşabilirsin. Kendi namusun ve şöhetin için, bizim savaşmaya gönüllü müsün, Helen? (*Kafa sallar. Duraksama*) İşte bu kadar. (*Menelaus'a*) Achilles gidiyor, senin için karar zamanı. Ne yapmak istiyorsun.

(*Agamemnon girer. Duraksama.*)

Menelaus

Hayır, ama gerçekten yapamayız... (*Agamemnon'u görür. Aniden dehşete düşer.*) Çoktan başladı...

Neoptolemus

Evet, başladı. Vermeniz gereken kararın bu olduğuna inanmaya yönlendirdiysem sizi özür dilerim. (*Agamemnon'a*) Agamemnon, tamam mı?

Agamemnon

Evet.

Neoptolemus	Kimi öldürdün!
Agamemnon	Patroklos'u öldürdüm.
Neoptolemus	Kalbini çıkardın mı! (<i>Agamemnon kafasını sallar.</i>) Tereddüt etti mi! (<i>Duraksama. Agamemnon kafasını sallar.</i>) Agamemnon, Patroklos'tan başka kimi öldürdün!
Agamemnon	Kızım Iphigenia'yı öldürdüm!
Neoptolemus	Üzerine düşeni yapmak için pek çok sebebin olmalı o zaman. (<i>Ajax'a</i>) Bu kıyıma kendi isteğinle katılıyor musun! (<i>Ajax kafa sallar. Menelaus'a</i>) Geldiğinde Achilles'e ne söyleyeceksin. (<i>Duraksama</i>) Kesinlikle. (<i>Sahne dışından bir çığlık duyulur. Duraksama</i>) Ne isek onu yaparız. Biz Yunanlar ve dünya üzerindeki en etkili gücüz biz ve ihtiyacımız olan tek haklı sebep de bu. (<i>Servus'a, girerken</i>) Kalbi babam büyük komutan Achilles'e verdin mi!
Servus	Evet. (<i>Duraksama.</i>)
Helen	Helen için, o zaman. (<i>Duraksama. Menelaus'a</i>) Hayır, cidden, Paris bana elini sürmedi.
Ajax	Hayatlarımız, yaptıklarımız ve bizi bekleyen tehlikeler ve hayal kırıklıkları üzerine ne kadar derinlemesine düşünürsek o kadar mutsuz oluruz. Bize acınası durumumuzu unutturacak tek şey çok çalışmaktır.
Neoptolemus	Tam bir centilmen gibi konuştun. Menelaus,

şimdi sana soruyorum. Bundan farklı bir son ister miydin! *(Duraksama)* Ayrıca hepinize soruyorum. Daha iyi bir çözümle gelin! Daha iyi bir çözüm bulmak zorundayız! *(Duraksama)* 'Kafa yoruyorlardı.' Hayır, hiç yok. Bu tamamen Neoptolemus'un işi. Yarım kalmış işler. Şimdi sessiz olacağız.

(Sessizlik.)

Achilles

(Girer.) Patroklos... *(Kendinden geçer. Ayağa kalkmasına yardım ederler. Duraksama.)* Teşekkür ederim, arkadaşlarım. Söyleyecek çok bir şeyim yok. Patroklos'un söyleyeceği çok şey vardı. Hep de başımı ağrıttırdı. Anlamli anlamsız bu kadar söyleyecek sözü olan bir adamın bana böylesi bir sessizliği armağan etmesini anlamak çok güç. Hektor onu gerçekten öldürdü mü? Gerçekten öldü mü? *(Bir çoğu önüne bakar.)* O benim arkadaşımdı. Onu bir türlü susturamadım, ki onu ne kadar sevdiğimi söyleyebileyim.

Neoptolemus

Babam büyük general Achilles'e eşlik edecek miyiz şimdi Truva'ya gidip Patroklos'un katili Hektor'un eliyle yakıp yıkılmış şehre bakmak için.

Achilles

Kes sesini. Sen de hep benim başımı ağrıttıyorsun. *(Duraksama)* Ama yerinde bir soruydu.

(Duraksama.)

Hep Birlikte

Truva'ya! Yak Truva'yı! Yık Truva'yı! Yık! Yak! Truva'yı Yak!

Achilles

Lütfen, yapmayın... Geçelim bunları.